

Indholdsfortegnelse

1. Detentionslokalerne.....	2
2. Rapportgennemgang.....	4
2.1.....	6
2.2.....	8
2.3.....	11
2.4.....	12
2.5.....	14
2.6.....	20
2.7.....	20
2.8.....	22
3. Opfølgning	22
4. Underretning	22

Den 21. marts 2000 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Roskilde. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang, jf. nærmere nedenfor under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Roskilde og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Detentionslokalerne

Detentionslokalerne er beliggende i kælderen på politigården. Der er i alt tre detentionslokaler på hver ca. seks m².

Visitation og udfyldelse af anholdelsesrapport inden anbringelse i detentionen foregår ved en skranke i stueplan, hvorefter de tilbageholdte føres ned i detentionen ad en stejl trappe.

Det er efter min opfattelse uhensigtsmæssigt at de tilbageholdte – ofte meget berusede – personer skal ned ad en stejl trappe for at komme til detentionslokalerne.

Under inspektionen blev det oplyst at der skal bygges en ny politigård. Arbejdet med udgravning er gået i gang, men det vil vare nogle år endnu før gården er færdig og kan tages i brug. Jeg går ud

fra at detentionen indrettes således at adgang til visitation og detentionslokaler måske uden at det er nødvendigt at skulle op eller ned ad (stejle) trapper.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om det er muligt, indtil de nye detentionslokaler er etableret og kan tages i brug, at anvende en anden og mere sikker adgangsvej til detentionslokalerne.

Detentionslokalerne har hvidmalede vægge, trælofter og terrazzogulv. Der er endvidere i hvert af lokalerne en rist i gulvet og et ca. 25 cm forhøjet sengeleje (opmuret) hvorpå der er anbragt en madras.

Under inspektionen blev det nævnt at denne – forholdsvis høje – forhøjning kunne indebære en sikkerhedsrisiko for de detentionsanbragte.

Jeg går ud fra at detentionslokalerne i den nye politigård vil blive indrettet uden sådanne forhøjninger.

Der er ingen vinduer, men en forskudt ventilationsskakt således at der i hvert rum er et hul under loftet i det ene hjørne ind til skakten. Fra det ene rum løber skakten herefter langs loftet gennem de to andre rum. Under loftet i et andet hjørne er der bag en gennemsigtig glasplade et indbygget kamera. Der er endvidere en mikrofon og en højttaler. På væggen er der en kaldeknop. Alle instrumenter blev afprøvet og virkede under inspektionen.

Lokalerne er oplyst af en skarp pære der sidder uden for lokalerne og lyser ind gennem en tyk glasrude over døren. På den indvendige side var det monteret et fintmasket gitter.

Under inspektionen bemærkede jeg at dette gitter udgør en sikkerhedsrisiko, og jeg henstillede derfor at det blev fjernet. Jeg beder oplyst hvad der videre er sket i den anledning.

Væggene og døren i detentionslokale 1 var fyldt med ridser og mærker efter slag. I detentionslokale 2 var der i hjørnet på den ene væg en del ridser mv., og døren var meget ridset. I detentionslokale 3 var væggene pæne uden nævneværdige ridser mv., men døren var fuld af ridser.

Det forhold at der i detentionslokalerne er ridsemærker og mærker efter slag, kan give det indtryk at visitation i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhyggelighed idet indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer, § 13, stk. 1, hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting.

Jeg henstiller til politimesteren at overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser. Jeg beder om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Der er ingen varme i lokalerne, men der ligger tæpper udenfor som de tilbageholdte kan få udleveret. Der duftede rent.

I tilslutning til detentionslokalerne er der et toilet bag en salondør.

Det blev oplyst at det indimellem (f.eks. ved Roskildefestivalerne) hænder at tre detentionsrum ikke er tilstrækkeligt. Der anbringes i så fald flere i hvert rum.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 20 detentionsanbringelser forud for den 14. februar 2000, hvor inspektionen blev bebudet. Jeg modtog herefter arresthusets anholdelsesrapporter vedrørende 20 anbringelser der dækker perioden fra den 8. januar 2000 til

den 13. februar 2000. De 19 af rapporterne ligger inden for perioden 28. januar 2000 til 13. februar 2000. I flere tilfælde har der været tale om mere end en anbringelse i løbet af en dag, og i de tilfælde er anbringelserne under gennemgangen nedenfor angivet med både dato og nummer i anholdelsesprotokollen (APNR).

I et tilfælde (en anbringelse den 28. januar 2000) er det noteret at den pågældende er anbragt i venterum. Anholdelsesgrunden er angivet som beruselse, men af notat på sagen fremgår det at der var tale om både pillemisbrug og spiritus. Vedkommende havde først været på Amtssygehuset ”Fjorden”, og det er på rapporten og den vedhæftede lægeerklæring anført at hun skulle tilbage dertil når hun var ædru/efter nogle timer.

Da der ikke skete anbringelse i detention, indgår sagen ikke i min gennemgang nedenfor, der således omfatter 19 anbringelser.

I et andet tilfælde (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 173) er det ikke anført hvor den pågældende blev anbragt. Anholdelsesgrunden er i dette tilfælde også angivet som beruselse. Jeg går ud fra at anbringelse skete i detentionen, og denne sag indgår derfor i min gennemgang nedenfor.

Anholdelsesrapporterne – der er fortrykte blanketter til udfyldelse – indeholder bl.a. rubrikker til angivelse af dato og klokkeslæt for anholdelse og løsladelse, hvem der har foretaget anholdelse, indbringelse til politistation og visitation, anholdelsesgrund, navn, adresse, detentionslokale-nummer, fratagne effekter/kontanter og kvittering for udlevering heraf, oplysninger fra Kriminalregistret, vagthavendes vurdering af påvirkethed, tidspunkt for lægetilkald/-tilsyn samt en rubrik med plads til angivelse af klokkeslæt og initialer for den der har udført tilsynet hos politiet. Jeg henviser for så vidt angår skemaets udformning, til pkt. 2.8. nedenfor.

Af Politiets Årsberetning for 1998 fremgår det (s. 147) at der i dette år var i alt 582 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Roskilde politikreds. Heraf blev 282 lægeundersøgt (mens 15 blev indbragt til sygehus og fire til hjemmet).

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitechefens Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994.

2.1.

Efter kundgørelsens § 2 må i almindelighed kun spirituspåvirkede personer anbringes i detention.

Anbringelse af spirituspåvirkede personer i detentionen må dog kun se hvis det skønnes strengt nødvendigt, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2.

Det er således efter kundgørelsen uden betydning i hvilken grad den pågældende er spirituspåvirket, ligesom der undtagelsesvist vil kunne ske anbringelse af personer der ikke er spirituspåvirkede (jf. § 2), men anbringelse i detentionen forudsætter i alle tilfælde at det skønnes strengt nødvendigt (§ 1, stk. 2).

I anholdelsesrapporten er der som grundlag for anholdelsen i fem tilfælde angivet beruselse. I yderligere to sager er der henvist til politivedtægten uden angivelse af hvilken bestemmelse der er tale om. I begge tilfælde er det under rubrikken til vagthavendes vurdering af påvirkethed angivet at der er tale om påvirkethed i ”let grad”. I det ene af de to tilfælde (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 175) er der i rubrikken herunder til angivelse af ”skader/spor” rejst spørgsmål om hvorvidt der var tale om indtagelse af euforiserende stoffer. Jeg går således ud fra at i hvert fald den ene var alkoholpåvirket, mens det er uklart om den anden var påvirket af alkohol og/eller euforiserende stoffer.

Fra en sag om et dødsfald i detentionen på Ålborg politistation er jeg bekendt med at Rigspolitechefen har udtalt at kundgørelsen historisk set som udgangspunkt aldrig har omfattet andet end spirituspåvirkede personer. Rigspolitechefen har også anført at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin og/eller narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, efter

Rigspolitichefens opfattelse bør lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Rigspolitichefen har samtidig tilkendegivet at denne opfattelse ikke fremgår af kundgørelsen eller andre instruktive forskrifter for politiets arbejde.

I forbindelse med den ovennævnte sag har Justitsministeriet den 6. november 1998 oplyst over for mig at det i forbindelse med revision af kundgørelsen vil blive præciseret at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin/narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, skal lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Hvis anbringelse i detention – efter et lægeligt skøn – herefter findes forsvarligt, skal anbringelse ske i overensstemmelse med kundgørelsens regler.

Det fremgår af det nævnte tilfælde (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 175) at læge blev tilkaldt, men ikke nåede frem (jf. herom nedenfor under pkt. 2.2.).

Jeg har på denne baggrund ingen bemærkninger til denne anbringelse i forhold til bestemmelserne i kundgørelsens § 2 og § 1, stk. 2.

I de øvrige tilfælde er anholdelsesgrunden angivet som overtrædelse af regler i straffeloven mv. I et tilfælde er anholdelsesgrunden dog angivet som ”forurettede” (jf. om denne sag nedenfor), og i et andet er rubrikken herom ikke udfyldt. I denne sag og i syv andre af disse tilfælde fremgår det af rubrikken om vagthavendes vurdering at den pågældende var påvirket i en eller anden grad. Jeg går derfor ud fra at de var berusede.

I to tilfælde er det angivet at den indsatte var ”ædru” (rapporter om anbringelser af 31. januar 2000 og 7. februar 2000). I førstnævnte tilfælde er det noteret at den

pågældende er anbragt i detentionen efter eget ønske som en ”social anbringelse”.

I det andet tilfælde fremgår det ikke hvorfor den pågældende blev anbragt i detentionen. Det fremgår imidlertid at den pågældende blev anholdt kl. 01.16, indbragt kl. 01.35 og overgivet til kriminalpolitiet kl. 11.05.

Jeg anmoder politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse om anbringelsernes overensstemmelse med kundgørelsens § 2 i disse to sager.

I de to sidste tilfælde er det ikke muligt at se om der er tale om spirituspåvirkethed. I det ene af disse tilfælde (rapport vedrørende en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 178) fremgår det af lægeerklæringen i sagen at den pågældende på grund af sygdom havde et dagligt forbrug af Contalgin og Pascisyn, men ikke noget om hvorvidt han var spirituspåvirket. I det andet tilfælde (rapport vedrørende en anbringelse den 12. februar 2000 af den ”forurettede”, APNR 269) er det angivet at den pågældende havde en ”anormal adfærd”.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om disse anbringelsers overensstemmelse med kundgørelsen.

Jeg har ikke i øvrigt grundlag for en nærmere efterprøvelse af om detentionsanbringelserne i de enkelte tilfælde var strengt nødvendigt, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2. Jeg går ud fra at denne betingelse har været opfyldt i sagerne.

2.2.

Efter kundgørelsens § 9 skal der ske lægeundersøgelse medmindre det på grundlag af den tilbageholdtes tilstand eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. oplys-

ninger om den tilbageholdtes færden, findes ubetænkeligt at lægeundersøgelse undlades.

Under inspektionen blev det oplyst at der benyttes lægevagt, men der er ingen faste aftaler. Skadestuen benyttes også i vidt omfang.

Det fremgår af sagerne at der i fire tilfælde har været lægetilsyn efter indsættelse i detentionen. I yderligere et tilfælde har der været lægetilsyn på bopælen før indsættelse i detentionen (en anbringelse den 5. februar 2000, APNR 216).

I yderligere to tilfælde fremgår det at der er sket lægetilkald. I det ene tilfælde (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 175) er det anført at lægen aldrig nåede frem. Den pågældende blev anholdt kl. 01.35 og løsladt kl. 06.45, men det fremgår ikke hvornår der er sket lægetilkald. (I øvrigt var lægetilsyn ifølge notat, der senere er overstreget, i første omgang anset for unødvendigt.)

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse hvornår der skete lægetilkald. Jeg henviser i øvrigt til det nedenfor anførte om tidspunkt for lægetilkald og –tilsyn.

Med hensyn til den anden sag fremgår det ikke om der rent faktisk skete lægetilsyn (anbringelsen den 12. februar 2000 af den ovenfor nævnte ”forurettede”, APNR 269). I denne sag foreligger der ikke som i de øvrige sager om lægetilsyn efter anbringelse i detentionen en lægeerklæring, men rubrikken ”læge tilkaldt/ankomst” er udfyldt med henholdsvis kl. 7.21 og kl. 8.28. Jeg går derfor ud fra at der har været tilsyn (kl. 8.28).

Såfremt min antagelse er korrekt, beder jeg politimesteren om at oplyse hvorfor jeg ikke har modtaget nogen lægeerklæring i denne sag.

I de resterende 12 tilfælde fremgår det ikke af anholdelsesrapporten eller i øvrigt om der har været (overvejelser om) lægetilsyn. Jeg går ud fra at der ikke har været tilsyn, idet jeg går ud fra at det ellers ville have været noteret. Jeg går dog samtidig ud fra at spørgsmålet om lægetilsyn har været overvejet (og at det er fundet ubetænkeligt at undlade lægetilsyn).

Kundgørelsen foreskriver ikke notatpligt med hensyn til spørgsmålet om overvejelser om lægetilsyn. Jeg kan oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning har henstillet til Justitsministeriet i samarbejde med Rigspolicefen at overveje i kundgørelsen at indføre notatpligt med hensyn til dette spørgsmål. Jeg har henvist til at en sådan notatpligt vil være hensigtsmæssig med henblik på at sikre at lægetilsyn overvejes i hvert enkelt tilfælde, og med hensyn til muligheden for kontrol med at det er overvejet.

I brev af 6. november 1998 har Justitsministeriet oplyst at ministeriet på et møde den 7. oktober 1998 med Rigspolicefen, Politidirektøren i København og Foreningen af Politimestre i Danmark har drøftet (bl.a.) spørgsmålet om notatpligt med hensyn til overvejelser om lægetilsyn. Ministeriet har herefter taget initiativ til at der i forbindelse med en generel revision af Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer indføres krav om en sådan notatpligt.

Jeg har i en opfølgingsrapport vedrørende inspektionen af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkaldelse eller undersøgelse af læge.

I fire af de fem tilfælde hvor det er angivet at der var lægetilsyn, herunder anbringelsen den 12. februar 2000 af den ”forurettede”, APNR 269, er det udtrykkeligt angivet hvornår dette tilsyn fandt sted.

I det ene tilfælde (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 173) er det dog uklart om der står kl. 00.50 eller kl. 01.50. i samme sag mangler endvidere angivelse af hvornår tilkaldet skete. Den pågældende blev indbragt kl. 00.20. Tilsyn har således fundet sted enten en halv time eller halvanden time efter indbringelsen (idet jeg går ud fra at detentionsanbringelse og lægetilkald skete umiddelbart efter indbringelsen).

I de tre øvrige tilfælde er lægehensyn sket henholdsvis to timer og 43 minutter efter tilkaldet (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 178), to timer og 35 minutter efter tilkaldet (en anbringelse den 11. februar 2000, APNR 261, hvor tilsynet ifølge lægeerklæringen skete kl. 22.30, men lægen ifølge anholdelsesrapporten kom kl. 22.18) og godt en time efter tilkaldet (anbringelsen den 12. februar 2000 af den ”forurettede”, APNR 269, hvor der ikke er lægeerklæring).

I det sidste tilfælde (en anbringelse den 3. februar 2000, APNR 205) fremgår det hverken af anholdelsesrapporten eller lægeerklæringen i sagen hvornår der skete tilsyn. Sidstnævnte er imidlertid dateret 4. februar 2000, og da der skete lægetilkald den 3. februar 2000 kl. 20.55, er tilsynet, så vidt ses, foretaget tidligst mere end tre timer efter tilkaldet.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkaldelse og undersøgelse af detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Jeg beder politimesteren om en udtalelse om den fremgangsmåde der følges ved tilkaldelse af læge.

2.3.

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt og inden anbringelse i deten-

tionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i Kriminalregistret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

Det fremgår kun af fire af anholdelsesrapporterne at der er indhentet oplysninger i Kriminalregistret om de pågældende. I yderligere et tilfælde fremgår det at den pågældende blev oprettet som sigtet/anholdt.

På det foreliggende grundlag kan jeg ikke se om der er forholdt i overensstemmelse med denne bestemmelse i alle sagerne.

Under inspektionen blev det oplyst at der altid indhentes oplysninger i Kriminalregistret. Det blev endvidere oplyst at RXX55 i rubrikken om oplysninger fra Kriminalregistret (s. 2 øverst) anvendes ved ikke sigtede og RXX72 ved sigtede.

Jeg beder politimesteren om skriftligt at redegøre nærmere for praksis på dette område og sende mig eventuelt materiale til belysning heraf. Jeg beder endvidere om oplysning om hvad betegnelsen RXX72 dækker over.

2.4.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af vagthavende. Ved visitationen skal der som hovedregel medvirke to polititjenestemænd som hver for sig skal foretage en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Herudover skal bl.a. samtlige lommer tømmes, og de bør krænges ud hvis det er muligt. Efter bestemmelsens stk. 2 må en egentlig visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres.

Det er i samtlige tilfælde på nær to (anbringelser af 29. januar 2000, APNR 175, og 12. februar 2000, APNR 269 – den ”forurettede”) i anholdelsesrapporten med initialer angivet hvem den pågældende er visiteret af. I begge de nævnte tilfælde

fremgår det imidlertid af anholdelsesprotokollen i øvrigt at der er sket visitation idet der i disse tilfælde er frataget penge.

I fem tilfælde har vagthavende ikke angivet sine initialer i rubrikken om vagthavendes besigtigelse, men i fire af tilfældene fremgår det dog ved notat i øvrigt i rubrikken at den pågældende har været fremstillet for den vagthavende, jf. pligten hertil i kundgørelsens § 7.

Jeg kan ikke se om visitation er sket i overværelse af vagthavende, jf. kundgørelsens § 13, stk. 1, 2. pkt., men jeg går ud fra at det er tilfældet.

I to tilfælde fremgår det som nævnt ikke hvem der visiterede, herunder om visitation blev foretaget af to betjente. I syv tilfælde fremgår det at visitation alene skete ved en betjent som i alle tilfælde på nær et var den ene af de to som anholdte og indbragte den pågældende. Det fremgår ikke om det skyldes at den anden af betjentene ikke havde samme køn som den der blev visiteret.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Nykøbing Falster udtalte jeg at jeg – da formålet med visitation forud for indsættelse i detentionen er at sikre at den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade – går ud fra at der efter bestemmelsen i § 13 altid er pligt til at foretage en egentlig visitation (i form af beføling af den ”indre” beklædning), og at det således ikke er tilstrækkeligt med en overfladisk visitation af den ydre beklædning. Jeg forstår herefter sondringen i § 13 mellem visitation og egentlig visitation sådan at bestemmelsen i § 13, stk. 2, om egentlige visitationer alene har til hensigt at angive at der skal være kønsfællesskab mellem den der foretager denne del af visitationen, og den der visiteres.

Jeg beder politimesteren om at redegøre nærmere for praksis med hensyn til visitationer.

Da angivelsen af hvem som foretog visitationerne, i alle tilfælde på når et alene er sket ved påførsel af initialer, er det ikke muligt for mig at kontrollere om visitationerne blev foretaget af personer af samme køn som den der blev visiteret. Jeg går dog ud fra at det er tilfældet.

I et tilfælde (en anbringelse den 5. februar 2000, APNR 214) var den anbragte en kvinde. Visitationen er foretaget af en af de to betjente der anholdte og indbragte den pågældende, men jeg kan ikke af initialerne (JIS) på dette punkt se om der er tale om en mand eller en kvinde. Jeg går dog ud fra at der er tale om en kvinde.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 3, skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.

I 17 tilfælde er der gjort notat om at den detentionsanbragte er frataget penge, i et tilfælde er det tillige noteret at den pågældende var i besiddelse af italienske papirer, og i et andet at der var nøgler. I et af de resterende to tilfælde er det noteret at den tilbageholdte blev frataget en lighterpistol. I det sidste tilfælde er det udtrykkeligt anført at der ikke var nogle penge. Vedkommende fik tildelt skuffe 1, som jeg går ud fra blev brugt til opbevaring af værdiløse genstande (og knagerække 1 til overtøj).

I alle tilfælde på nær seks har den detentionsanbragte kvitteret for modtagelsen af de fratagne effekter/penge.

Jeg går ud fra at der er tale om forglemmelser med hensyn til kvittering, og at de pågældende har fået udleveret deres effekter/penge.

2.5.

Efter § 17, stk. 1, skal der ske et effektivt tilsyn med detentionsanbragte. Tilsyn skal efter bestemmelsens stk. 4 ske så hyppigt som den indsattes tilstand gør det

nødvendigt, og ”så vidt muligt” mindst en gang hver halve time. Når der har været foretaget tilsyn, skal dette noteres med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer, jf. stk. 5. Overvågning af detentionsrum med tekniske hjælpemidler, herunder tilsyn der alene foretages ved at kigge gennem spionøjet i døren til detentionsrummet, kan anvendes som supplement til det i stk. 4 foreskrevne tilsyn, men kan ikke træde i stedet herfor, jf. stk. 6.

Jeg er bekendt med at der for nogle (andre) politikredses vedkommende har været etableret en forsøgsordning med elektronisk overvågning til delvis erstatning for det personlige tilsyn, jf. Rigspolicehøvedens skrivelse af 26. januar 1996 til de pågældende politikredse. Justitsministeriet har i brev af 6. november 1998 oplyst at ministeriet – som resultat af drøftelserne på et afholdt møde den 7. oktober 1998 – har tiltrådt Rigspolicehøvedens indstilling om at forsøgsordningen gøres permanent og udvides til at omfatte samtlige politiets detentionslokaler der er udstyret med et moderne lytte- og overvågningsudstyr. Justitsministeriet har endvidere oplyst at ministeriet som en følge heraf har taget initiativ til udarbejdelse af nærmere forskrifter for ordningen i forbindelse med en generel revision af Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994. Justitsministeriet har anført at ombudsmanden vil blive orienteret om resultatet af dette arbejde.

Af anholdelsesrapporterne fremgår dato og klokkeslæt for anholdelse, indbringelse og løsladelse. I et tilfælde mangler dog dato og klokkeslæt for løsladelsen (anbringelse af 3. februar 2000, APNR 199), og det er alene anført at den pågældende blev overgivet til politiet. Tidspunktet for indsættelse i detentionen fremgår derimod ikke af rapporterne.

Der er i alle tilfælde på nær tre (to anbringelser af 5. februar 2000, APNR 216 og 219, og en af 7. februar 2000) gjort notat om tidspunkter for tilsyn. Notat er foretaget ved angivelse af initialer og klokkeslæt for tilsynet. Det sidste af de tre tilfælde (anbringelsen den 7. februar 2000) vedrører en ”ædru”. Jeg går ud fra at

der er tale om manglende udfyldelse (i hvert fald for så vidt angår anbringelserne af 5. februar 2000), og ikke om at der slet ikke har fundet tilsyn sted.

Det er beklageligt at de pågældende rapporter ikke er påført notater om tilsyn.

Da der som nævnt ikke er gjort notat om tidspunktet for indsættelse i detentionen, er det ikke muligt at se om første tilsyn efter indsættelsen er sket inden for 30 minutter. Ved min vurdering af om første tilsyn er sket i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4, er jeg gået ud fra at anbringelse i detentionen normalt sker forholdsvis kort tid efter indbringelse til stationen og visitation. Det fremgår ikke hvornår der er sket visitation i sagerne, men jeg går ud fra at det er sket (og normalt sker) umiddelbart efter indbringelse til stationen. Jeg har således taget hensyn til at der medgår tid til visitation.

I tre tilfælde er der som nævnt ikke gjort notat om tilsyn. De indgår derfor ikke i gennemgangen nedenfor.

I fire tilfælde er første tilsyn sket mellem ti og 20 minutter efter indbringelsestidspunktet. Jeg går ud fra at tilsynene er tidsmæssigt sammenfaldende med anbringelserne i disse tilfælde.

I tre tilfælde er første tilsyn sket mellem 35 og 45 minutter efter indbringelsen. Jeg lægger – henset til visitationen – i disse tilfælde til grund at første tilsyn er sket i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4.

I et andet tilfælde (en anbringelse den 4. februar 2000) er der gået 50 minutter fra indbringelsen til det første tilsyn. Jeg må umiddelbart lægge til grund at der er forløbet mere end 30 minutter fra indsættelsen i detentionen til første tilsyn.

I tre tilfælde er første tilsyn ifølge noteringerne sket mellem en og halvanden time efter indbringelsen (anbringelser af 29. januar 2000, APNR 178, 5. februar 2000, APNR 214, og 12. februar 2000, APNR 267). I et tilfælde er der gået en time og 50 minutter mellem indbringelsen og første noterede tilsyn (en anbringelse den 11. februar 2000, APNR 260). I de resterende fire tilfælde er der gået henholdsvis to timer og tredive minutter (en anbringelse også den 11. februar 2000, APNR 261, hvor første tilsyn er et lægetilsyn), knap fire timer (anbringelser af 8. januar og 3. februar 2000, APNR 199) og otte timer (en anbringelse af 31. januar 2000). Sidstnævnte tilfælde vedrører den ene af de to ædru personer, og der er kun dette ene tilsyn noteret.

Det er beklageligt at der enten ikke er sket tilsyn eller ikke er gjort notat om foretagne tilsyn inden for en halv time efter indsættelsen i detentionen i disse sager i overensstemmelse med § 17, stk. 4.

I tre tilfælde er der kun noteret et tilsyn (den netop ovenfor nævnte anbringelse af 31. januar 2000, og derudover anbringelser af 3. februar 2000, APNR 199, og 12. februar 2000, APNR 269). Førstnævnte vedrører som nævnte en af de "ædru" og sidstnævnte den "forurettede". I det sidste tilfælde fremgår løsladelsestidspunktet ikke, og det er derfor ikke muligt for mig at se om der skulle have været ført flere tilsyn.

I to tilfælde er der gjort notat om første og senere tilsyn ført med højst 30 minutters interval.

I yderligere tre tilfælde er der mellem de enkelte tilsyn gået 35 til 45 minutter, mens øvrige tilsyn har været ført med højst 30 minutters mellemrum.

I et tilfælde er der to gange gået 40 minutter mellem to tilsyn og en gang 50 minutter (anbringelse af 5. februar 2000, APNR 214).

I to tilfælde (anbringelser af 12. februar 2000, APNR 267, og 13. februar 2000) er der ifølge noteringerne gået henholdsvis en time og halvanden time mellem de to sidste tilsyn (mens de forudgående tilsyn fra det først noterede er sket med ca. 30 minutters mellemrum).

I et tilfælde (en anbringelse den 29. januar 2000, APNR 178) er der gået henholdsvis 45 minutter, halvanden time og knap to timer mellem nogle tilsyn, og i et andet tilfælde (en anbringelse den 11. februar 2000, APNR 260) er der gået henholdsvis 45 minutter (to gange), en time (to gange), en time og ti minutter og en time og 20 minutter mellem nogle tilsyn.

I et tilfælde (en anbringelse den 5. februar 2000, APNR 215) er der gået henholdsvis 50 minutter og en time og 45 minutter mellem tilsyn.

I et tilfælde (en anbringelse den 30. januar 2000) er der gået knap to timer mellem de to tilsyn der er registreret.

I det sidste tilfælde (en anbringelse den 4. februar 2000) er der gået henholdsvis 40 minutter (to gange), 50 minutter, en time og 15 minutter og ca. to timer mellem tilsyn.

Idet jeg i hvert fald for de fleste tilfældes vedkommende umiddelbart må lægge til grund at der ikke har været særlige omstændigheder til hinder for tilsyn med 30 minutters interval, må jeg anse det for beklageligt at der i så mange tilfælde er gået (væsentligt) mere end 30 minutter mellem tilsyn – eller at der ikke er gjort notat om eventuelle mellemliggende tilsyn.

På nær i et tilfælde (en anbringelse den 3. februar 2000, APNR 199) er løsladelsestidspunktet angivet i sagerne. I den sag hvor løsladelsestidspunktet ikke er angivet, er det ikke muligt at se hvordan tilsyn har været i den sidste del af

detentionsanbringelsen. I anholdelsesrapporten i denne sag er der kun noteret et tilsyn, og det er ført knap fire timer efter indbringelsen.

Med hensyn til vurdering af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen (i de øvrige sager) er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt den pågældende udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle fratagne effekter og penge og til eventuel afhøring.

I fire tilfælde er løsladelse sket inden for 30 minutter efter sidste, noterede tilsyn. I tre andre tilfælde er løsladelse sket mellem 40 og 50 minutter efter sidste tilsyn.

I de resterende 12 tilfælde (anbringelser af 29. januar 2000, APNR 178, 30. og 31. januar 2000 (sidstnævnte vedrører en ædru person), to af 5. februar 2000, APNR 214 og 215, 11. februar 2000, APNR 260, 12. februar 2000, APNR 269, og 13. februar 2000) er der fra en time og ti minutter til knap tre timer mellem seneste, noterede tilsyn og det angivne løsladestidspunkt. Jeg må umiddelbart lægge til grund at der i disse sager ikke er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om hvorvidt der har været forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4, i den sidste del af anbringelsen indtil løsladelsen i disse sager.

Jeg anmoder endvidere om en nærmere redegørelse for praksis for tilsyn efter kundgørelsens § 17, stk. 4.

Der er ikke i nogen af sagerne i forbindelse med tilsynsnotatet gjort notat om den indsattes tilstand, men i flere tilfælde er der gjort notat i forbindelse med vagthavendes besigtigelse af den pågældende.

2.6.

Efter kundgørelsens § 18 skal tidspunktet for løsladelse fremgå af anholdelsesprotokollen. Det fremgår som tidligere nævnt i alle tilfælde på nær et.

2.7.

Efter § 19 i kundgørelsen skal den pågældende inden han/hun forlader politistationen, vejledes om mulighederne for alkoholafvænnning og –behandling. Rigspolitichefen har udarbejdet en pjece herom der er omtalt i Rigspolitichefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987.

Justitsministeriet har i en udtalelse af 1. september 1998 i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning oplyst at der kan være behov for en revision af Rigspolitichefens pjece (der er fra oktober 1987), og at ministeriet vil tage spørgsmålet herom op over for Rigspolitichefen.

Efter bestemmelsen i § 19 har politiet en forpligtelse til at vejlede alle detentionsanbragte om mulighederne for alkoholafvænnning og –behandling. Vejledning vil kunne ske mundtligt og/eller skriftligt (ved udlevering af den nævnte pjece – der kan få ved henvendelse til Rigspolitichefen – eller andre pjecer om spørgsmålet).

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt i form af udlevering af en pjece.

Det fremgår ikke i nogen tilfælde at der er sket vejledning om alkoholafvænnning og –behandling.

Under inspektionen blev det oplyst at der sjældent gives vejledning. Politimesteren var ikke i besiddelse af Rigspolitechefens pjece, men derimod af en pjece fra Roskilde Amt med titlen "Hjælp mod alkoholproblemer", som indimellem bliver udleveret.

Jeg beder politimesteren om skriftligt at uddybe den praksis der følges med hensyn til iagttagelse af kundgørelsens § 19.

Til orientering kan jeg oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning anførte at det – ligesom med hensyn til spørgsmålet om lægetilsyn – efter min opfattelse vil være hensigtsmæssigt at der også gøres notat om vejledning efter kundgørelsens § 19. Det kan ske i forbindelse med det notat som der efter kundgørelsens § 18, 2. pkt., skal gøres om løsladelsestidspunktet.

Jeg henstillede til Justitsministeriet også at overveje at indføre notatpligt vedrørende dette forhold. Jeg udbad mig underretning om hvad der videre skete i den anledning.

Justitsministeriet har i brevet af 6. november 1998 oplyst at dette spørgsmål også er drøftet på mødet den 7. oktober 1998. Justitsministeriet har herefter taget initiativ til at der ved revisionen af kundgørelsen også indføres krav om notat vedrørende dette forhold. Justitsministeriet har erklæret sig enig med mig i at notatet mest hensigtsmæssigt kan gøres i forbindelse med notatet om løsladelsestidspunktet.

Jeg har i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

2.8.

I anholdelsesrapporten er der som nævnt fortrykt rubrikker til angivelse af den tilbageholdtes påvirkethed. Rubrikkerne udfyldes ved markering (kryds eller lignende). Rubrikkerne indeholder følgende tekst:

” ædru   let grad   middel grad   svær grad   beruset   ”

Jeg bemærker at udformningen af rubrikken er egnet til at skabe forvirring om gradsvurderingen for så vidt at det ikke tydeligt fremgår at inddelingen i grader altid angår beruselse.

I øvrigt forekommer det mig at begrebet ”svær grad” (af beruselse) indikere en sværere beruselse end begrebet ”beruset”.

3. Opfølgning

Jeg beder om, at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet, som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Roskilde, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen